

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 172.

V Ljubljani, v petek 31. julija 1891.

Letnik XIX.

Kdo se je prepil?

VII.

Rekli smo včeraj, da so tudi napačna pota, na katera so zašli dandanes mnogi tako zvali rodoljubi ne samo med nami, ampak med vsemi evropskimi narodi, odkar je narodnostno vprašanje na dnevnem redu političnih društev in zbornic.

Vsaka žival čuti nagon, da se ohrani in živi, Bog ji je dal ljubezen do življenja. Ravno tako imajo tudi ljudje, družine, rodovi, plemena po naravi svoji isti nagon, da živé in se ohranijo. Vsak posameznik želi pomagati družbi, h kateri pripada, in čuti več ali manj tudi nesrečo in bol, ki je zadela družbo. Če pa iščemo vzrok tega nagona, prepričamo se, da je navadno le sebičnost, samoljubje ono, kar se imenuje ljubezen do družbe ali naroda. In tu se pričinja razpoteje na pravo ali napačno pot. Tako rodoljubje ni čisto kot zlato, če je kdo rodoljub le zato, ker je njemu v korist, ker je slava narodova tudi njegova slava. Največ ljudi pa spada ravno med take rodoljube. Tako rodoljubje pa dostikrat presega meje pravice. Oglejmo si svoje narodne nasprotnike. Ti robné na shodih in v listih, da se jim godí krivica, da vlada daje potuho slovanskim narodom, da vsled tega trpé državne koristi itd. A če pogledamo do dna temu kriku, vidimo, da le kričači in sobičneži hujskajo ljudstvo proti drugim sodržavljanom, da prežé po svoji časti in oblasti in da sami neso prepričani o zatiranju svojega rodu.

Narava sama velevala, kakor smo že omenili, da moramo bolj ljubiti svoje rojake, nego druge. Ta ljubezen pa ne izključuje, da bi kar nič ne smeli ljubiti tujca, ne pripušča, da bi sovražili druge narode. Kdor tako krivo umeva svoje rodoljubje, ta pretirava svojo ljubezen do naroda, neti narodni prepil in drugim dela krivico. Iz tega pa ravno izvira hujskanje, grdenje in zatiranje drugih narodnostij, pretirano oboževanje svojega rodu, da

marsikdo ne vidi napak in slabostij narodovih. Tako rodoljubje je fanatizem, katerega ne moremo in ne smemo odobravati. Fanatični ljudje pa nazivljejo brezdomovince vsacega, kdor z vso sapo ne trobi v njihov rog, dasiravno taki kričači mnogokrat v svoji zaslepljenosti in nepremišljenosti narodu več škodijo, nego koristijo. Iz tega se vidi, da mora biti ljubezen do naroda le relativna in nikdar ne absolutna. Le ljubezen do Boga more biti v nekem pomenu absolutna, ker je On najvišje bitje in neskončna popolnost. Sicer pa mnogi ne umevajo besede: absoluten. Človek kot omejeno bitje niti ne more imeti absolutne ljubezni, t. j. take, ki bi ne mogla biti močnejša in boljša. Edino le Bog kot neskončno in najpopolnše bitje ima absolutno ljubezen.

In kaj pa je v navadnem življenju „absolutno“ rodoljubje, če že rabimo to krivo besedo? Sovražstvo je ne le do drugih narodnostij, temveč tudi do onih sorojakov, ki se v vsem ne strinjajo z njimi, ki se ne klanjajo sanjarijam, ki ne poslušajo njih kategoričnih ukazov. Sami se imenujejo navadno liberalce, češ, da ljubijo prostost vsakega posameznega človeka ali rodu. V resnici pa so taki ljudje absolutisti, ki le zá-se tirjajo prostost, drugim pa tiščé usta, ki zahtevajo, da mora ves narod plesati po njihovi godbi.

Prav nevarno pa je tako pretirano rodoljubje, če ne pozná višjih dolžnostij. Važna dolžnost pa je, da smo pokorni najvišji svetni oblasti, to je, svojemu vladarju. Kdor misli, da koristi svojemu narodu, če deluje proti svojemu legitimnemu vladarju, tak nima pravega rodoljubja. In da je mnogim skupna vez jezika večje vrednosti, nego državna vez, o tem nam pričajo vsi pangermani in panitalijani, ki škilijo čez avstrijsko mejo.

Jednako nima pravega rodoljubja, kdor išče od njega le dobička. S tem pa ne rečemo, naj bi nihče ne smel prejeti primerne plačila za svoje narodno delo, kajti vsak delavec je vreden plačila. A tak človek, ki zasluži in tudi dobí svoje plačilo, naj je

ponižen, vživa naj svoje zaslužno plačilo ter naj ne bode ošaben in samooblasten.

Tudi to je napačno, če kdo zaradi svojega narodnjaštva zahteva, da se pri njem naroča in kupuje, čeravno ima slabše in dražje blago, kot drugi; da se v njegovi pisarni shajajo vsi pravdoželjni ljudje, če tudi so njegovi računi višji od drugih; da se obiskuje gostilna, kjer te natakar sicer nagovori v slovenskem jeziku, a slabo postreže in drago računí. Če se to pretirava, goji se licemerstvo, pravo narodnjaštvo izgubi svojo veljavo, in to je, kar smo nekdanj naglašali, narodni humbug.

Še manj pa je rodoljub oni, ki hoté ali nehoté narodu hoče vzeti vero, češ, da ga tako popelje do višje omike in napredka. Tudi pri nas na Slovenskem se že kažejo taki rodoljubi, čeravno vedno naglašajo, da je naš narod veren itd. Nobena oblast nema pravice, narodu izpodkopavati ali vzeti vero. To je prva svetinja narodova, narod brez vere je drevo brez korenine, zrel je za duševno in telesno smrt. Kdor narodu jemlje vero, ta mu jemlje časno in večno srečo. Kdor že sam nema vere, naj narodu ne vsiljuje svoje spačenosti, naj svojemu rodu ne koplje groba.

Ločiti moramo torej rodoljubje od rodoljubja, častiti in posnemati prave rodoljube kot dobrotnike narodove, soditi rodoljubje po dejanjih, požrtvalnosti in plemenitih namenih. In tisti rodoljub je največji, kdor največ trpi zaradi čistega svojega rodoljubja. Na podlagi takega rodoljubja je mogoča sloga, kdor tega nauka ne pripozna, s tem je nemogoča sprava.

Iz Hrvatske.

(Izviran dopis.)

Poslednje dni se je v naših časopisih razpravljalo o reškem vprašanju. Znano je, da so se godile prigodom potovanja našega kralja na Reki demonstracije, katere je izvala magjaronsko-italijanska stranka nasproti reškim Hrvatim. Za to, da je izpustil reški guvernér iz popisa onih društev in

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Peter ni spal vso noč. Komaj se je dan zaznal, bil je po koncu in pil whiskey-a čašico za čašico, kar mu sicer ni bilo navadno. Vzburjen sname puško raz steno in se napoti v gozd.

Divji petelin ravno pred njim vzleti kvišku, — on pomeri, strelí, a ne zadene ga.

„Danes niste srečni, kakor navadno, gospod Hadfield!“ reče mu delavec.

„O, ako bi bil ta petelin Anglež, gotovo bi ga bil zadel!“ zavrne Peter.

Delavec misli, da je Peter vpijanjen, ter mu reče: „Mislite si, da je ona-le veriverica Anglež —“

Peter pogleda navzgor. Mej dvema vejama videla se je samo glavica majhne živalice. Peter pomeri, ustrelí, in veriverica z razstreljeno glavico leži na tléh.

„Tu imaš!“ dé vótle Peter, povesi glavo in odide.

Ob 10. uri bil je že v drugo se povrnil v hlódnico (čerdak); ravno se je zopet odpravljal, kar priskačeta proti hiši dva hrta.

„Gospod Butterflee je tú!“ dé Firebrand.

Peter, ki ga je komaj pričakoval, bil bi zdaj najrajši odšel. Nekaj, kakor grozna slutnja, se ga poloti; postal je bleđ kakor zid, in naslanjal se je ob zid.

„Pozdravljen Peter!“ dé Butterflee; „angleški roparji lepo gospodarijo v tvoji deželi!“ — V tem vrže vajeti hlapcu v roke, podá se v kočó, ter si najprvo nalije kozarec žganja. Mladi Irec ga molčeče pogleduje.

„Vragi so se zakleli, Irec ugonobiti!“ jezi se Butterflee dalje.

„Vi ste torej sprejeli sporočila od tam?“ vpraša Peter.

„Doktor mi je pisal; žalibog, da je denar prepozno došel!“

„Kaj? Vsi so glada pomrli!“ zavpije Peter, in noge se mu šibé.

„O, ne tako hitro, kakor misliš,“ odgovori Butterflee. „Potrpi, da se malo okrepčam, vse boš zvedel.“ Nato začne prav po ameriansko jesti, pušiti, piti, pljuvati in o Angležih zabavljati. Slednjič povpraša po novostih v kupčiji. „Sédi,“ dé konečno,

potegne iz svoje listnice pismo in začne čitati: „Ljubi Butterflee! Takoj po vsprejemu vaše menjice podal sem se v Malibory, da bi jo izplačal. Vasi nisem več našel, bile so same razvaline. Lord je prebivalce izgnal in hiše do tál podrl.“

Peter bolestno zaječi.

„Videti to, me ni iznenadilo. Iztiranja so na dnevnem redu. Lordje se bojé, da bi jih ne morali preživeti. Vsa pota so polna sestradianih ljudij. Načrt lordov je, da naredé iz Irske — pašnike.“

„To je sramotno!“ dé Peter in sune z nožem v mizo, da se mu je óst odlomila.

Amerikanec nadaljuje: „Podal sem se na to v Glengarff, da bi o Zaliki i nje očetu kaj poizvedel. Blumflee'd pa mi je odgovoril: „Ničesar ne vém o druhali, odkar sem jo izpodil.“

Peter zaškriplje z zobmi in šepéče: „Tega človeka bom končal!“

Obrnil sem se na to k vikariju.

„V dan iztiranja sem jih zadnjič videl,“ odgovoril je prečastiti, „kateri dan sem pokopal tudi slepo dekletce . . .“

„Jovanka, uboga moja Jovanka!“ zakličé Peter in glasno zaječe.

„Za katero je mlado dekle skrbelo, kakor mati!“ nadaljuje Amerikanec. „Tom Joyce odšel je, ako-

Bolgari v Srbiji. Te dni je bila hišna preiskava pri dveh bolgarskih emigrantih v Belemgradu. Policija je iskala pisem, iz katerih bi mogla posneti, če emigrantje še rujejo proti Bolgariji. Papirjev kake politične važnosti neso dobili, pač pa aparat za ponarejenje bolgarskega denarja. Oba so takoj zaprli.

Turki in Črnogorci. Albanci napali so pri Mokri Planini Črnogorce in jednega ubili. Druga albanska četa je pa napala vas Radič pri Zeti in bila tepena. Črnogora boče torej z nova morala se pritoževati v Carigradu, kar seveda ne boče dosti pomagalo. Turčija nema dosti moči, da bi mogla brzdati bojevitve Albanec.

Ruski židje. Ruska vlada je oblastvom ob meji ukazala, da ne smejo pustiti židov v Rusijo, ki so se izselili. Zavrtni jih morajo na meji, naj bi jih tudi kaka druga država s silo hotela odposlati nazaj. Na kake pritožbe avstrijske vlade se v tacih slučajih nemajo ozirati. Mnogi židje, ki so se izselili, bi se že radi povrnil.

Anglija. Iz Londona se poroča, da bodo Angličani še bolj utrdili Gibraltar, kakor tudi trdnjave na otoku Cipru.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, 27. julija. Izeljevanje v Ameriko se vedno bolj razširja. Nekaka „ameriška kuga“ prišla se je našega naroda. Pred nekimi leti so šli prvi tja. Dobro so opravili in pošiljali so mnogo denarja domov, neprimerno več, ko oni, ki so šli iskat zaslužka na Štajersko, Hrvatsko, Hercegovino itd. Od tedaj jih hodi vedno več, prej so hodili v druge kraje samo težaki, ki neso imeli doma ničesar, sedaj zapuščajo domovino tudi srednji posestniki. Kakor hitro pošlje kdo iz Amerike večjo svoto domov, takoj se zbere nova tolpa skupaj na pot. Denar, ki pride iz Amerike, jim je potnina. Ti ljudje vidijo samo take, ki res kaj pošljejo, a tega ne pomislijo, da je takih primeroma jako malo, da jih ogromna večina le toliko zasluži, da se morejo tam preživiti, ne da bi mogli kaj pošiljati v domovino razven morda neznatnih svot. Ne pomislijo pa tudi tega, da kdor dobro plačuje, tudi dobro delo zahteva. Zshtevajo pa tam tako delo, da štejejo ameriška leta še obilnejše, kakor leta v vojski za vojaka. Ne pomislijo, da v Ameriki tudi le tak služi denar, ki je bil tudi v domovini priden. Vsak izseljenec si misli, da ga tam že kar dobro plačano delo čaka. Ali temu ni tako. Koliko jih je, ki morajo po več mesecev gledati, kje bodo dobili kaj dela in nemajo drugega opravka, kakor „starati se“. Amerika živi le pridne in močne ljudi, to pa tudi domovina.

Izeljevanju ni toliko uzrok domača revščina kot vražji mamon. In to je že žalostnejše! Država ovira izseljevanje, kolikor je mogoče, nekateri župani (gotovo so ti le izjeme!) pa mu dajo potuho. Prav malokdo je, ki bi se kar mahoma zmislil v Ameriko, o največjih se že mesece prej govori, da mislijo iti in ko se oglasi za potni list na „Bavarsko“, dobi ga, ako prav župan dobro vé, kam da gre.

Ozrimo se malo na posledice izseljevanja. Žalostne so, bodisi z narodnogospodarskega, bodisi z npravnega stališča. Vzemimo najboljši slučaj. Mož zapusti doma posestvo, dobi dobro delo, strada in varčuje in pošilja denar domov. Žena je doma pridna gospodinja, vsak novič prav obrne, plačuje dolgove itd. Ali vendar narodno gospodarstvo trpi škodo, ker zemljišče se ne obdeluje tako intenzivno, kakor bi se, ko bi bil gospodar doma, ker se tudi drugi delavci za drag denar dobiti ne morejo. Mnogokrat se pa primeri, da ima pridni mož doma slabo gospodinjstvo, katerej pošilja denar. Ona ga doma zapravlja in jej je le ovira, da slabo obdeluje zemljo. Znan mi je slučaj na Dolenjskem, ko je mož poslal domov svoje ženi več nego 3000 gl., s katerimi naj bi poplačala dolgove, a vse je šlo „in dulci júbilo“, niti krajcarja ni plačala. Žene, ki so vse same obdelale in potem šle še kmetom pomagat, sedaj ne delajo nič, ljudi opravljajo, svoje otroke slabo vzgojujejo itd. Koder pa je kaj malega dela pri hiši, druge najemljejo in jih plačujejo in živé bolje, kot jih kmetje živeti morejo. Mož pa se v Ameriki noč in dan ubija, da bi si malo opomogel, sebi na stare dni in svojim otrokom!

Posestnik zadolži še bolj svoje zadolženo posestvo, na katerem „več ne more živeti“, da more v Ameriko. „Smolo“ ima, ali res ne dobi dobrega dela, ali je pa neroden, kakor je bil doma, še sam nema, s čim bi se preživel. Katera posledica je edino le mogoča? Da posestvo propade popolnoma. Žena doma mnogokrat ničesar nema, jemlje na upanje onega, kar bo prišlo iz Amerike. „Kadar

pošlje, pa plačam.“ Kako bo revež pošiljal, ko sam nič nema! . . . Ako pa nazadnje kaj malega vendar-le kaj pride, plačajo se morda stari dolgovi, nekaj veselih dni, žena z otroci se dá fotografirati, „da bo videl, kaki smo“. Ako je mož pameten, kmalu vidi, „kaki so“, kaka je posebno žena!

Pri tem pa smo že zašli med posledice z npravnega stališča, ki so, ako je le mogoče, še bolj žalostne od onih v narodnogospodarskem oziru. Npravnost silo trpi. Naj si bo še tako dobra mati, vendar ne more svojih otrok brez očetove pomoči tako dobro vzgajati, kakor si moramo želeti. Pri malih že še gre, pri odraslih ali polodraslih je huje; 16—18letni pastirji razgrajajo cele noči okrog, ker ni starejših fantov, ki bi jih vganjali v kozji rog. Privadijo se zgodnjemu pijančevanju in prešestovanju, pretepajo se, kakor so slišali, da so se včasih odrasli fantje, ali pa še bolj in še na bolj neusmiljen način. Videl sem lansko leto, ko so žandarji peljali osem pretepalcev, izmed katerih sta samo dva bila spolnila dvajseto leto! Trpi zakonska zvestoba vse; toda molčimo rajši o tem!

Žalostne posledice izseljevanja zadevajo celi narod, dobiček pa doleti le posamezne in v kaki primeri je z onimi?!

Želeli je, da bi se posebno častita duhovščina poučila o žalostnih razmerah ameriških izseljencev in potem podučevala zaslepljeni narod.

Dnevne novice.

V Ljubljani, dné 31. julija.

(Iz blejske okolice) se nam piše: Dné 22. t. m. je šel 16letni pastir Valentin Zidar v gorah pod Klekom nad Pokluko vračat živino in je tako nesrečno padel čez skalovje, da si je razbil glavo. Dobil so ga v soboto in pripeljali na dom v Zgornji Laze, v ponedeljek pa v mrtvašnico. Akoravno smo je v nedeljo naznanili gosposki to nesrečo, dobili smo še le v torek zvečer na brzojavno ponovljeno vprašanje odgovor, da smemo pokopati ponesrečenca. Vprašam torej, kaj je zdravju bolj škodljivo: če mrliča drugi dan po smrti za eno uro prinesejo v cerkev, ali če mora več dni v taki vročini čakati v mrtvašnici? — Odkar so se začele počitnice, prihaja vedno več tujcev v naše kraje, dasiravno se v Bledu pritožujejo, da jih ni toliko, kakor druga leta. Morda je temu kriva velika draginja? — V Gorjah že 14 dni biva na počitnicah mil. gosp. Frančišek Zottmann, rodom Bavarec, bivši škof v Saratovu ob Volgi na Ruskem. Odpovedal se je škofiji zaradi bolehnosti. Po zimi je navadno v Gorici, po letu v kakem mirnem in hladnem kraju. Ker govori dobro ruski in poljski, privadil si je za silo že tudi slovensčini. — Blejska okolica boče v par letih imela novo krasno šetališče. Od brvi nad Šumom sekajo v skalo nad šumečo Radolno pripravno stezo, ki bo v prijetni senci peljala potnika najprej ob desnem bregu, potem pa čez lesen most ob levem bregu na strmo stran. V dobrih treh urah bo mogoče priti iz Bleda čez Zasip in Hom k slapu in potem po novi stezi ob Radolni na strmo stran in čez Spoduje Gorje nazaj v Bled. Delo vodi jako spretni gospod Žumer, župan gorjanski. Steza bo lepši, kakor ona pri Trebižu nad Žlivo.

(Izjava.) Šolski vodja v Dobropoljah, g. Matija Hudovernik, nam je poslal neko izjavo, v kateri v svojem imenu potrjuje, da šolski otroci v vseh razredih pozdravljajo svoje učitelje s krščanskim pozdravom; dalje pa nam gospod zapreti, da se boče poslužil „drugih korakov“, če ne sprejmemo njegove izjave. Naravnost povemo, da se za tako pretenje toliko zmenimo, kakor za lanski sneg. Mi resnici na ljubo in ne kaki osebi popravimo sami vsako neresnično poročilo, ki utegne koga krivično zaliti ali obrekovati, če se pozneje prepričamo, da smo bili napačno poučeni. V tem slučaju pa nemamo ničesar popravljati, ker naš dopisnik iz Dobropolj ni trdil z nobeno besedo, da otroci ne pozdravljajo s krščanskim pozdravom; on je le konstatiral, da jim je g. učitelj V i d e r p r e p o v e d a l krščanski pozdrav. S to izjavo je torej gosp. nadučitelj dosegel ravno nasprotno, ker izjavlja, da znajo otroci višje ceniti krščanski pozdrav, kakor njihov gosp. učitelj. Basta!

(Razstave cerkvenih paramentov) napravi bratovščina vednega čiščenja presv. R. Telesa v Ljubljani letos v navadnih sobah tukajšnjega uršulinskega samostana na dni 7., 8. in 9. avgusta. Slehernemu boče ta razstava odprta omenjene dni

od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

(„Katoliška družba“) ima prihodnji torek dné 4. avgusta zjutraj ob 5. uri na Rožniku sv. mašo za društvenike z darovanjem za uboge iz Vincencijeve družbe.

(Ustavljena volitev.) Ker še ni rešena reklamacija zaradi večjega števila zastopnikov, je volitev za okrajni zastop v Ptujju ustavljena. Volilci bodo dobili nove izkaznice.

(Mariborski okrajni zastop) je imel v minolem letu 43 587 gl. dohodkov in 45.288 gl. stroškov, torej je naredil dolga 1701 gl.

(V Središču) je do 100 šolskih otrok dobilo dočbre; umrl še ni nobeden doslej za to boleznijo.

(Novo brzojavno postajo) so naredili pri Sv. Juriju ob južni železnici na Stajerskem.

(Hrvatsko slovstvo.) „Duhovna razmatranja.“ — Napisao dr. Martin Stiglic, kr. vseučilišni profesor, počastni kanonik sv. Jeronima u Rimu i prisjednik biskupskoga stola senjskoga i modruškoga. Cena vezani knjigi 1 gl. 10 kr. — S tem naslovom je izdal znani in neumorni hrvatski pisatelj nabožno zbirko premišljevanj, katera je razpravljaj, kakor v predgovoru pové, v Senju meseca maja l. 1870. in 1871. Mnogi, ki so jih čuli ali čitali v rokopisu, prosili so me, naj jih dam tudi natisniti. — Predmet tem premišljevanjem je tako izbran, da se morejo rabiti za majnikovo pobožnost, a primerna so tudi za druge prilike, vzlasti za duhovne vaje, ker so osnovana po navodilu premišljevanj sv. Ignacija Lojolskega. Potrdila ima knjiga od biskupov zagrebškega, vrhbosanskega in djakovskega. Gledé na oceno so važne vzlasti besede, katere je o knjigi izrekel nadbiskup vrhbosanski dr. Jos. Stadler. On pravi: „Duhovna razmatranja“ lepa so in dobra. V njih se glavne resnice naše sv. vere razlagajo za ljudstvo jedrovito, jasno a tudi primerno, tako da človek lahko prevlada nasprotovanje pokvarjene narave, ki nam ne dá čitati knjig takega obsega. Mora se priznati, da imenovana razmatranja razumljivim načinom seznanjajo s krščanskim življenjem ter ga vabijo, da hodi po stopinjah, po katerih je hodil Gospod. Zato iskreno želim, da se ta knjiga čimbolj razširi med ljudstvom ter mu pripomore, da se otrese mlačnosti, ki preti tudi njemu, kakor je že prevzela svet žalibog že tudi drugod. — Slovencem hrvaščine zmožnim, vzlasti duhovnikom, priporočamo to knjigo v nakup. — Ob enem pohvalno omenjamo knjige: Pedagogika ili Uzgojslovje od istega pisatelja, o kateri smo že svojedobno obširniše spregovorili. Vzgojeslovje velja 1 gl.; pri gosp. pisatelju pa se dobi za 50 kr.

(Iz lavantinske škofije.) Čast. gosp. J. Kapler, kapelan v Sevnici, je premeščen v Stari Trg pri Slov. Gradcu; na njegovo mesto pride semeniški duhovnik čast. gosp. Z. Ozmec.

(Vspored) veselice, katero priredé slovenski abiturijenti dné 3. avgusta t. l. v prostorih ljubljanske čitalnice na korist družbe sv. Cirila in Metoda, je naslednji: 1. Miroslav Vilhar: Overture k „Jamski Ivanki“, proizvaja vojaška godba. 2. Ant. Foerster: „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmij“, moški zbor s spremljevanjem vojaške godbe. 3. Tamburanje, udarjajo abiturijenti. 4. Anton Foerster: „Življenje“, osmospev; besede zložil abiturijent Ivo Subelj. 5. „Abiturijentom“, govori Fran Finžgar. 6. F. S. Vilhar: „Slovenec i Hrvat“, himna; besede zložil abiturijent Dragon Boranić. 7. Prosta zabava. Beseda boče na čitalničnem vrtu, ob neugodnem vremenu v gorenjih prostorih. Vstopnina za osebo je 30 kr. Velikodušnosti se ne stavijo meje.

„Slovenskega pevskega društva“ odbor) v Ptujju sklenil je v svojih dveh zadnjih sejah definitivno, da odpade letošnji velik koncert, akoravno so že vse priprave zanj končane. Od mnogih mero-dajnih strani izrazila se je namreč želja, naj koncert odpade, ker so društva, ki bi sicer pri našem koncertu rada sodelovala, zavezana, udeležiti se razstava v Pragi in Zagrebu in mnogo družih svečanostij na Slovenskem. Umevno je, da se pridruži tem društvom tudi mnogo druge gospode in tako bi udeležba pri našem koncertu ne mogla biti tako sijajna, kakor je želeli, in uspeh bi bil mnogo manjši, nego troški. Že najeta vojaška godba odstopila je veledušno, ne da bi zahtevala odškodnine. Razposlane note naj blagovolijo slavna društva in cenjeni člani hraniti za prihodnji veliki koncert, ki boče v bodočem letu. Mesto „velikega koncerta“ priredili bodo pevci „Slovenskega pevskega društva“ iz Ptujja, Maribora, Ormoža, Ljutomera in družih

bližnjih krajev koncert v ptujskem „Nar. domu“, in tedaj se bodo vršile tudi volitve novega odbora in predsednika.

(Čveterorazredno ljudsko šolo v Postojini) je obiskavalo 137 dečkov in 117 deklic, obrtno nadaljevalno šolo pa 32 učencev. Poučevali so gg.: J. Thuma, nadučitelj in c. kr. šolski nadzornik; Franc Zakrajšek, katehet; T. Josin, Jak. Dimnik, St. Primožič, in gospodičine: Ivana Praprotnik, Viktorija Praprotnik in Avgusta Matanovič.

Raznoterosti.

— Življenje in smrt. Po statističnih podatkih umrje vsako leto 33 milijonov ljudi, ali 91.554 slednji dan, 3730 slednjo uro in 62 slednjo minuto, torej več nego vsako sekundo jeden. Povprečna človeška starost je 38 let. Četrtnina vseh ljudi umrje pred spoljenim sedmim letom. Od 500 oseb učka jeden 90 let, od vsakih sto oseb jeden doživi 60 let. Oženjene in omožene osebe živé dlje, nego ne- oženjene. Od 1000 oseb živi jih 95 v zakonu. Jedna osmina prebivalstva je vojakov.

— Dopisniki lista „Times“. Veliki londonski list „Times“ najboljšje plačuje svoje vnanje dopisnike; v ta namen potroši na leto nad 750.000 frankov. največ dobiva pariški dopisnik Blovic, namreč 80.000 frankov na leto. Berolinski dopisnik Leve dobiva na leto 50.000 frankov, ravno toliko tudi dunajski. Rimski in petrogradski dopisnik dobivata po 25.000 frankov in prosto stanovanje. V manjših mestih imajo dopisniki po 12.500 do 25.000 frankov na leto. V taci razmerah se pač lahko diše.

— Brezštevilna gadov je letos v pruski Šleziji. Do 25. t. m. so iz deželne blagajne v Landshutu plačali talije za 1100 vjetih in ubitih gadov. Kacih 800 so jih vjeli koncem maja.

— Mejnarnodni shod geologov bude dné 26. avgusta v Baltimoru. Avstrijo bodeta na tem shodu zastopala ravnatelj geološkega zavoda na Dunaju, dr. Tietze, in docent dunajskega vseučilišča, dr. Diener.

Telegrami.

Praga, 31. julija. Bolgarski góštje so se pripeljali in bili srčno sprejeti. Govorniki od obeh stranij so naglašali gospodarsko stališče in prijateljska čustva, politike niso omenjali.

Pariz, 30. julija. Strajk tramvajskih služabnikov v Tuluzi je prav resen. Zjutraj so izpregli konje in zvrnili več vozov. Dragoneci so pomagali delati mir. Množica je kamenje metala v vojake; žandarji so prijeli več razgrajalcev, nekaj jih je ranjenih.

London, 30. julija. Iz Aleksandrije se poročá, da je minolo nedeljo v Meki za kolero umrlo 114, v Djeddahu 30 oseb.

San Francisco, 31. julija. Iz Jakohame se poročá, da je dné 12. t. m. parnik „Tamenaru“ na potu v Hakodate s 320 delavci na krovu trčil ob parnik „Migoshimacu“ ter se potopil; pogrešajo jih 260.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—149)

Tuji.

29. julija.

Pri **Maliču**: Barton, zasebni uradnik; Stögerer, Herzog, Arnstein, Entz, Handl, trgovci, in Singer, z Dunaja. — Boross; Jakobi, c. kr. stotnik dež. brambovcv; pl. Higersperger, nadporočnik, iz Gorice. — Žvanut z Notranjskega. — Nosan iz Kočevja. — Pfeifer, zasebnica, z rodbino, s Krškega. — Halftermayer, trgovec, iz Pariza. — Stein, trgovec, iz Peterburga. — Kozar iz Ribnice.

Pri **Stonu**: Carle, inženér; Perschak in Weiss, potovalca, z Dunaja. — Kožuh, dekan, iz Stare Loke. — Wruss iz Trčiča. — Kožel, duhovnik, iz Podkrajja. — Kodre in Slokar iz Gorice. — Tamale, župnik, z Gorenjskega. — Rupnik, zasebnik, iz Idrije. — pl. Santa, Nadamlenski, in Kohn, potovalec, iz Grada. — Hübel, nadzornikova soproga, s sinom, iz Beljaka. — Pontotti iz Vidma. — Beck, trgovec, iz Kamenice. — Globotschnig, trgovec, iz Kranja. — Adolf in Filip Vetsburg, trgovca, iz Norimberka. — Vrbanič in Bobinac, zasebnici; Schljajner, Grahar, iz Zagreba. — Ledrer, potovalec, iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Langer, potovalec, z Dunaja. Močnik, zasebnik, z Reke.

Pri **bavarskem dvoru**: Drasček iz Gorice. — Kurre iz Celja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Simon s soprogo iz Kaselja. — Spendov s hčerjo z Reke. — Schiman, slikar, iz Budimpešte.

Umrli so:

V bolnišnici:

27. julija. Marija Abe, delavka, 19 let, jetika.
28. julija. Jakob Ramovš, cestni ogleda, 64 let, carcinoma hepatis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
		srakomera v mm	toplomera po Celziju			
30	7. u. zjut.	730.2	16.8	sl. svzh.	oblačno	4.00
	2. u. pop.	730.2	22.4	"	del. jasno	dež
	9. u. zveč.	731.9	16.8	"	oblačno	
Srednja temperatura 18.7°, za 0.9° pod normalom						

Na prodaj
imam lepo, še čisto novo nepobarvano
podobo sv. Franciška Seraf.
umetno izrezano v Grödnu na Tirolskem; velika je 1 m 20 cm.
Cena 30 gld. Ant. But, pozlatar.
(5-5) Ponikve ob južni železnici.

Ta tovarna izdeluje po **prav nizki ceni**

cerkvene orglje in harmonije

Glasovi so silno lepi in sestava jako močna. Vplačevalni pogoji so ugodni.

Ceniki orgelj in harmonijev pošljajo se zastonj.

V kratki dobi 16 let narejenih je bilo blizo **300 novih orgelj**, med temi bilo je več velikih, kar je najboljši dokaz o izvrstni zmožnosti in re-elnosti te tvrdke. (24-15)

Razglas.

Ker je živinska bolezen v velikolaškem okraju pojenjala, je vis. c. kr. deželna vlada dovolila, da se

živinska semnja na Zdenski rebri,

katera bi imela biti dné 13. junija in dné 17. julija,

preložita za letos na dan 1. avgusta in na dan 3. septembra.

Žnidaršič,
župan.

(2-2)

Sargova glicerinova zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilično na popotovanj. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr. (43)

Dunajska borza.

Dné 31. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 " 40 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 75 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 30 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1022 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	287 " — "
London, 10 funtov strl.	118 " — "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 39 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 59 "
Nemških mark 100	58 " 02 1/2 "

Dné 30. julija.

Ogerska zlata renta 4%	104 gld. 70 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 80 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149 " — "
Državne srečke l. 1861., 100 gld.	179 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " 10 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 55 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2725	" — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 24 1/2 "
Laških lir 100	46 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Zemljiškokreditne promese

à 1 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 45.000 gld. av. velj.

Žrebanje je že dné 17. avgusta!